

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la protecția copiilor de impactul negativ al
informației publice**

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. Menirea legii

Prezenta lege stabilește criteriile determinării informației publice cu impact negativ asupra copiilor, modul de răspundere a acestora, drepturile, obligațiile și răspunderea subiecților care pregătesc o astfel de informație, a subiecților care o difuzează, a participanților, jurnaliștilor și autorităților care supraveghează activitatea acestora. Sub incidența prezentei legi cade orice informație publică.

Articolul 2. Noțiunile principale ale prezentei legi

(1) *Hipnoză* – stare psihică provizorie – modificarea conștiinței și concentrarea bruscă asupra conținutului sugestiei și/sau autosugestiei, în timpul căreia se schimbă comportamentul omului, autocontrolul și conștiința de sine.

(2) *Joc computerizat* – program electronic distractiv prevăzut pentru calculatoare, dispozitive finale ale telecomunicațiilor electronice, păstrat și difuzat pe purtător de informație și/sau în rețele computerizate publice (Internet).

(3) *Copil* – persoană care nu a atins vârsta de 18 ani (majoratul).

(4) *Fenomen paranormal* – un eveniment, o întâmplare, un fenomen sau un fapt având expresie fizică care nu a fost explicată de știință, aptitudinile persoanelor care nu au fost confirmate prin metode experimentale.

(5) *Încurajare* – informația menită să-i cheme pe copii să săvârșească fapte concrete, să-i îndemne să-și formeze sau să-și modifice deprinderile, opiniile, înclinațiile sau comportamentul.

(6) *Informație cu impact negativ asupra copiilor* – informația publică care ar putea fi dăunătoare pentru sănătatea psihică și fizică a copiilor, pentru dezvoltare fizică, mintală, spirituală și morală.

Articolul 3. Principiile de bază ale protecției și realizării intereselor copiilor în domeniul informației publice

Principiile de bază ale protecției și realizării intereselor copiilor în domeniul informației publice sînt:

a) interesele copiilor, ale părinților lor (tutorilor, curatorilor), interesele obștești și cele de stat;

b) autocontrolul și obligațiile subiecților care pregătesc informația publică, o difuzează, ale participanților, jurnaliștilor și organizațiilor profesionale ale acestora;

c) coordonarea obligațiilor și responsabilităților privind protecția intereselor copiilor ce revin statului, autorităților publice, subiecților care pregătesc informația publică, o difuzează, participanților, jurnaliștilor și organizațiilor profesionale ale acestora, precum și părinților (tutorilor, curatorilor) copiilor;

d) încurajarea difuzării informației care favorizează bunăstarea socială, spirituală și morală a copilului și stimulează dezvoltarea lui fizică și psihică;

e) oportunitatea, eficiența și proporționalitatea măsurilor de responsabilizare;

f) raționalitate, onestitate și echitate.

Articolul 4. Informația publică cu impact negativ asupra copiilor

(1) Informație cu impact negativ asupra copiilor se consideră informația publică:

a) despre violență, care încurajează agresivitatea și disprețul față de viață;

b) care încuviințează deteriorarea sau nimicirea bunurilor;

c) în care pe prim plan apare cadavrul, corpul unei persoane în agonie sau mutilat în urma unui tratament crud, cu excepția cazurilor cînd o asemenea prezentare este necesară pentru identificarea persoanei;

d) cu caracter erotic;

e) care provoacă frică și oroare;

f) care cheamă la participare, invită la jocuri de noroc și la alte jocuri care lasă impresia de câștig ușor;

g) în care se apreciază pozitiv dependența de substanțe narcotice, toxice, psihotrope, de tutun sau alcool, precum și de alte substanțe care se folosesc sau pot fi folosite ca stupefiante, și în care se încurajează consumul, producerea, răspîndirea sau procurarea lor;

h) care incită la provocarea de leziuni corporale sau la sinucidere, care descriu mijloacele și circumstanțele suicidului;

i) în care se apreciază pozitiv o infracțiune sau se idealizează infractorii;

j) legată de modelarea unei infracțiuni;

k) în care se încurajează un comportament ce jignește demnitatea umană;

l) care tratează batjocura sau înjosirea unui om ori a unui grup de oameni, în legătură cu apartenența națională, rasială, sexuală, cu originea, cu o boală, cu starea socială, cu limba maternă, cu religia practică, cu convingerile sau opiniile împărtășite;

m) care reprezintă fenomenele paranormale înscenate în așa fel încât produc impresia realității;

n) în care se încurajează violența și folosirea sexuală a copiilor, relațiile sexuale dintre copii;

o) care încalcă valorile vieții de familie, propagă alte relații decât cele legate de căsnicie și familie, în conformitate cu Constituția și Codul civil al Republicii Moldova;

p) în care se folosește limbajul licențios și gesturile indecente;

q) în care se dau sfaturi privind producerea, procurarea sau utilizarea explozivelor, substanțelor narcotice ori psihotrope, a altor obiecte periculoase pentru viață sau sănătate;

r) în care se încurajează deprinderi proaste în alimentație, în igienă și pasivitatea fizică;

s) care demonstrează o ședință de hipnoză în masă, al cărei obiect este auditoriul mijlocului de informare în masă;

(2) Difuzarea informației cu impact negativ asupra copiilor este interzisă sau limitată în condițiile prezentei legi.

(3) Se interzice difuzarea informației specificate la alin. (1) lit. l) din prezentul articol, precum și informația cu caracter pornografic, care încurajează violența și folosirea sexuală a copiilor, sau are drept scop demonstrarea violenței.

Articolul 5. Interdicția difuzării informației cu impact negativ asupra copiilor ce conține date cu caracter personal

În mijloacele de informare în masă se interzice publicarea informației cu impact negativ asupra copiilor ce conține date cu caracter personal:

a) dacă se dau publicității datele cu caracter personal ale unui copil bănuț, acuzat ori condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni sau contravenții, în caz că acesta nu se ascunde de organele de drept ori de instanțele judecătorești sau care este victima unei infracțiuni ori contravenții și poate fi identificat;

- b) dacă se dau publicității datele cu caracter personal ale copilului, care fie și-a provocat leziuni corporale sau a încercat să o facă, fie s-a sinucis sau a făcut o tentativă de sinucidere, ceea ce permite identificarea acestuia;
- c) care jignește demnitatea copilului identificat și/sau lezează interesele lui;
- d) dacă făcându-se abuz de încrederea sau lipsa de experiență a copiilor, se prezintă opiniile și aprecierile date de aceștia fenomenelor sociale negative;
- e) dacă se prezintă fotografii ale copiilor sau materiale video despre aceștia în contextul unor fenomene sociale negative, ceea ce permite identificarea copiilor.

Articolul 6. Limitarea răspândirii informației cu impact negativ asupra copiilor

(1) Informația cu impact negativ asupra copiilor este interzisă să fie difuzată printre copii, adică nu va fi propusă, transmisă sau pusă la dispoziția lor în alt mod. O astfel de informație publică va fi difuzată numai în locuri inaccesibile pentru copii și/sau în orele când copiii nu se pot folosi de ea, sau cu utilizarea mijloacelor tehnice care permit persoanelor responsabile de educația și supravegherea copiilor, să controleze accesul la ea.

(2) Programele și emisiunile care conțin informație cu impact negativ asupra copiilor pot fi difuzate fără utilizarea mijloacelor tehnice prevăzute la alin.(1) din prezentul articol dacă sînt marcate cu un indice special și sînt transmise în orele stabilite. Astfel de programe și emisiuni:

- a) vor fi marcate cu indicele „AP” (acord parental) și vor fi transmise între orele 23⁰⁰–6⁰⁰ dacă conțin informație cu impact negativ asupra copiilor;
- b) vor fi marcate cu indicele „14” și vor fi transmise între orele 21⁰⁰–6⁰⁰ dacă conțin informație cu impact negativ asupra copiilor sub vîrsta de 14 ani;
- c) vor fi marcate cu indicele „7” dacă conțin informație cu impact negativ asupra copiilor sub vîrsta de 7 ani.

(3) Persoanele care acordă servicii de acces la rețele computerizate publice (la Internet) vor asigura implementarea și buna funcționare a mijloacelor de filtrare a informației Internetului cu impact negativ asupra copiilor, mijloace aprobate de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor. La propunerea Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Guvernul aprobă condițiile de folosire a mijloacelor de filtrare obligatorii în locurile de acces la rețelele computerizate publice (la Internet).

(4) Producătorii și/sau difuzorii de jocuri computerizate vor marca jocurile computerizate cu indice de vîrstă în modul stabilit de Guvern.

(5) Filmele în cinematografe vor fi difuzate în conformitate cu cerințele prezentei legi.

(6) Condițiile de marcare și de difuzare a informației cu impact negativ asupra copiilor se stabilesc de Guvern.

(7) Restricțiile impuse difuzării informației cu impact negativ asupra copiilor se aplică și publicității, autopublicității (avizelor), mărcilor comerciale, jocurilor computerizate și altei informații publice.

(8) Publicitatea și prezentarea mărfurilor și serviciilor nu pot fi incluse în programe contrar prevederilor art.6 alin. (2).

Articolul 7. Excepții de la restricții la difuzarea informației cu impact negativ asupra copiilor

(1) Informația cu impact negativ asupra copiilor poate fi difuzată fără respectarea restricțiilor stabilite la art.6 din prezenta lege dacă:

- a) această informație are valoare științifică sau artistică, este necesară pentru cercetări, instruire sau educație;
- b) publicarea ei se face în interes public;
- c) volumul și impactul ei sunt ne semnificative.

(2) Programele, emisiunile sau părțile lor care fac uz de excepțiile prevăzute la alin.(1) din prezentul articol vor fi precedate de un aviz privind posibilul impact negativ al acestora asupra copiilor.

Articolul 8. Autoritățile abilitate în realizarea dispozițiilor prezentei legi

(1) Supravegherea realizării dispozițiilor prezentei legi este efectuată de Agenția de Stat pentru Protecția Moralității pe lângă Ministerul Culturii.

- (2) Agenția de Stat pentru Protecția Moralității pe lângă Ministerul Culturii:
 - a) supraveghează realizarea și respectarea dispozițiilor prezentei legi;
 - b) întru realizarea dispozițiilor prezentei legi, colaborează cu autoritățile publice și administrațiile publice locale, cu organizațiile neguvernamentale și cu alte organizații;

c) la cererea subiecților care pregătesc informația publică, a celor care o difuzează, a participanților, jurnaliștilor și a altor persoane interesate, oferă recomandări privind atribuirea informației publice la categoria informației cu

impact negativ asupra copiilor, privind marcarea și supunerea ei unor restricții de difuzare stabilite;

d) redactează și publică recomandări privind aplicarea criteriilor prevăzute la art. 4 și art. 7, a restricțiilor stipulate la art. 6 din prezenta lege;

e) nu mai rar decât o dată în an, întocmește și publică raportul activității sale, sinteza activității autorităților abilitate cu realizarea dispozițiilor prezentei legi și a practicii judiciare de implementare a acestora;

f) elaborează și prezintă autorităților abilitate proiecte de acte juridice aferente realizării dispozițiilor prezentei legi;

g) examinează plîngerile (sesizările) privind încălcarea dispozițiilor prezentei legi;

(3) În exercitarea atribuțiilor stabilite la alin. (2), Agenția de Stat pentru Protecția Moralității pe lângă Ministerul Culturii, are dreptul:

a) să adreseze subiecților care pregătesc informația publică, o difuzează sau sînt responsabili pentru conținutul mijloacelor de informare în masă, un avertisment în legătură cu încălcarea prezentei legi și să le ceară respectarea prevederilor acesteia și ale actelor juridice aferente;

b) să dea publicității informația privind nerespectarea dispozițiilor prezentei legi de către anumiți subiecți care pregătesc informația publică, o difuzează sau sînt responsabili pentru conținutul mijloacelor de informare în masă;

c) să sesizeze organele competente privind tragerea la răspundere administrativă pentru încălcarea prezentei legi a subiecților care pregătesc informația publică, o difuzează sau sînt responsabili pentru conținutul mijloacelor de informare în masă;

d) să sesizeze autoritățile competente pentru a trage la răspundere pe cei care încalcă prezenta lege;

e) să sesizeze organele de drept pentru pornirea cercetării de constatare a semnelor unei infracțiuni legate de încălcarea prezentei legi;

f) să primească gratuit de la subiecții care pregătesc informația publică, o difuzează, de la autoritățile și instituțiile publice, cele de autoadministrare, de la autoritățile abilitate cu supravegherea realizării dispozițiilor prezentei legi, informația necesară exercitării atribuțiilor sale, să folosească datele monitorizării informației de către Consiliul de observatori.

(4) Deciziile Agenției de Stat pentru Protecția Moralității pe lângă Ministerul Culturii se adoptă, se publică și se atacă în modul prevăzut de legislația în vigoare.

(5) Agenția de Stat pentru Protecția Moralității pe lângă Ministerul Culturii poate fi sesizată privind încălcarea prezentei legi de orice persoană interesată.

(6) Agenția de Stat pentru Protecția Moralității pe lângă Ministerul Culturii este asistată de un grup de experți (pînă la 9 persoane) selectați în bază de concurs.

Grupul de experți evaluează impactul informației publice asupra copiilor. Grupul de experți activează în conformitate cu regulamentul său, aprobat de Agenția de Stat pentru Protecția Morality pe lângă Ministerul Culturii. Activitatea experților este finanțată din alocațiile de la bugetul de stat destinate Agenției de Stat pentru Protecția Morality pe lângă Ministerul Culturii.

(7) Supravegherea realizării dispozițiilor prezentei legi ține, de asemenea, de competența:

- a) Consiliului Coordonator al Audiovizualului;
- b) Ministerului Culturii;
- c) Consiliului de Presă din Republica Moldova;
- d) Ministerului Muncii, Protecției sociale și Familiei;
- e) Organelor executive ale administrației publice locale;
- f) Ministerului Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor;
- g) Ministerului Afacerilor Interne;
- h) Autorităților publice locale de nivelul 1 și 2.

(8) Autoritățile specificate la alin. (7) din prezentul articol sesizează Agenția de Stat pentru Protecția Morality pe lângă Ministerul Culturii, pentru a atribui informației publice categoria celei cu impact negativ asupra copiilor, colaborează, fac schimb de informații și trag la răspundere persoanele care nu respectă dispozițiile prezentei legi.

Articolul 9. Răspunderea pentru încălcarea dispozițiilor prezentei legi

Încălcarea dispozițiilor prezentei legi se sancționează conform prevederilor legislației în vigoare.

Articolul 10. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege va intra în vigoare după 3 luni de la data publicării.

(2) Guvernul în termen de 3 luni:

- a) va înainta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege.
- b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege cu privire la protecția copiilor de impactul negativ al informației publice

Proiectul de lege are drept scop stabilirea criteriilor determinării informației publice cu impact negativ asupra copiilor, modul de răspândire a acesteia, drepturile, obligațiile și răspunderea subiecților care pregătesc o astfel de informație, a subiecților care o difuzează, a participanților, jurnaliștilor și autorităților care supraveghează activitatea acestora.

La moment, există o necesitate acută de a reglementa domeniul respectiv în scopul protejării integrității fizice, mintale, spirituale și morale a copiilor. În decursul anilor atît opinia publică cît și specialiștii au remarcat acumularea de dovezi privind impactul negativ al informației publice, care duce la creșterea gradului de violență și de ostilitate în rîndurile copiilor.

Copiii și adolescenții sunt mai sensibili la informație. Avînd aptitudinea să pună în aplicare cele mai noi tehnologii, care le înlesnesc accesul la informații de tot felul, ei nu au și capacitatea de a aprecia valoarea justă a acestor informații. Efectele negative ale conținutului mediatic pot fi combătute prin metode, precum: difuzarea informației publice în locuri inaccesibile pentru copii; marcarea unor programe și emisiuni ce pot fi transmise între anumite intervale de timp; implementarea mijloacelor de filtrare a informației Internetului; marcarea jocurilor computerizate cu anumiți indici de vîrstă. Toate acestea sunt obiecte ale reglementării legale în țările europene.

Autoritatea abilitată întru realizarea dispozițiilor prezentei legi este Agenția de Stat pentru Protecția Moralității pe lîngă Ministerul Culturii, în colaborare cu alte organisme competente enunțate în prezenta lege.

Acest proiect de lege este conform cu *Directiva Consiliului Europei privind coordonarea prevederilor, legate de difuzarea programelor televizate, expuse în legi și alte acte normative în Statele Membre* (OJ 2004, ediție specială, Capitolul 6, Volumul 1, p. 224), cu ultimele amendamente efectuate în *Directiva Parlamentului European și Directiva Consiliului Europei din 11 decembrie 2007* (OJ 2007, L 332, p.27).

Deputații în Parlament:

L. Polihon Not,

Cristian Crenade

Ghilețchi Valeriu

Petru Știrbăte

Maria Molea

Alina
Petru Știrbăte
Maria Molea